

Περατώσασα τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἡ «*Ἱστορικὴ καὶ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία τῶν ἐν Ἀθήναις Θεσσαλῶν*», αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιτάξῃ ὀλίγα τινα, ἀποτελειομένη πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς γενικῶς καὶ πρὸς τοὺς συντοπίτας εἰδικώτερον. Χωρὶς ἀμφιβολίαν, ὁ μετὰ χειρὸς ἀναμνηστικὸς τόμος ὁμιλεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ μὲ τὰς ἀρετὰς του καὶ μὲ τὰς ἐλλείψεις του. Καὶ διὰ μὲν τὰς πρώτας, ἡ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ αἰσθάνεται ἀπλῶς ὅτι ἔπραξε τὸ καθήκον τῆς, ὄχι μόνον ὡς αὐτὴ ἐνόμιζεν, ἀλλὰ ὡς τῆς ἐπέβαλεν ἡ βαθεῖα ἀγάπη τῆς πρὸς τὴν προσφιλεῖ γενέτειραν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς. Μία ἀγάπη, ἡ ὁποία θερμαίνει πάντοτε ἀσβεστος τὰς ψυχὰς καὶ τὸν νοῦν καὶ τῶν ἀποδήμων καὶ τῶν κατὰ χώραν οἰκούντων Θεσσαλῶν· μία προσήλωσις πρὸς τὴν πατρίδα, ἡ ὁποία μᾶς ἀναγκάζει, ἄλλους μὲν ὀλιγώτερον, ἄλλους περισσότερον, ὅπως ὅποτε ὅμως ὄλους, νὰ ἐργαζώμεθα κατὰ δύναμιν διὰ τὴν προκοπὴν καὶ τὴν εὐφημίαν τῆς. Τοῦτο, τὸ τελευταῖον, ἀπεσκοπεῖ καὶ ἡ πρὸ ἐτῶν ἀποφασισθεῖσα καὶ σήμερον περατωθεῖσα ἔκδοσις· τὴν προβολήν, δηλονότι, τῆς Θεσσαλίας εἰς μίαν συνολικὴν παρουσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐπεσημαίνοντο ἀδρομερῶς ὄλαι αἱ φάσεις τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς. Μιᾶς ἱστορίας μακροτάτης καὶ ἐνὸς ποικιλωτάτου πολιτισμοῦ, οὐδαμῶς ὑστεροῦντος ἔναντι καὶ τῶν πλέον προηγμένων διαμερισμάτων τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος. Πάντα ταῦτα ὑπεγραμμίσθησαν εἰς τὰς σελίδας τοῦ παρόντος δημοσιεύματος, ἄλλα μὲν ἀναλυτικώτερον, ἄλλα δὲ συνοπτικώτερον. Ἡ ἀνισομέρεια αὕτη τῶν ἐπὶ μέρους πραγματειῶν, ὀφείλεται κυριώτατα εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν ἐνὸς πανηγυρικοῦ, ἀναμνηστικοῦ λευκώματος, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὸν ἐφικτὸν συγκερασμὸν ἐπιστημονικῶν σελίδων πρὸς ἄλλας, ἡσσονος μὲν ἀξίας, προσιτωτέρας ἐν τούτοις εἰς τὸ εὐρύτερον ἀναγνωστικὸν κοινόν. Αὐτὴν τὴν ἐπιλογὴν καὶ διάταξιν τῆς ὕλης πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰς ἀξιολογικὰς κρίσεις του.

Τὸ παρὸν δημοσίευμα ἀποτελεῖ συλλογικὸν ἔργον. Ἐκλήθησαν ὄλοι ὅσοι ἀγαποῦν τὴν Θεσσαλίαν, νὰ πανηγυρίσουν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐνώσεώς τῆς μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα. Διὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς ὄλοι ἦσαν κλητοὶ καὶ ὄλοι ἐκλεκτοί· ἡ κοινὴ καὶ πηγαία συγκίνησις τῶν συνεοραστῶν τοὺς ἐποπέτησεν εἰς μίαν κοινὴν ἐπίσης καὶ ὑπερατομικὴν στάθμην. Καὶ σοφοὺς καὶ ἀσοφοὺς καὶ μουσολήπτους καὶ ἀμούσους, ἀναμφισβητήτως ὅμως ζηλωτὰς τοῦ καλοῦ. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ συμπαρουσία των εἰς τὰς σελίδας τοῦ λευκώματος. Πρόθεσις τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς ἦτο νὰ ὀροθετήσῃ θέματα· τὴν Θεσσαλίαν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ, τὰς πραγματοποιηθεῖσας ἐπιτεύξεις, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀείποτε ἐν ὄψει προβληματισμούς. Καὶ πάντοτε μὲ ἐπισημαντικὸν τρόπον. Ἡ ἔλλειψις εἰδικῶν συνεργατῶν καὶ ἡ γενικὴ οἰκονομία τοῦ ἔργου, δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἐπιθυμητὴν πληρότητα καὶ τελειότητα. Ἐν τούτοις Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία, ὡς αὐταὶ δοροῦν εἰς τὸν Θεσσαλικὸν χώρον καὶ εἰς τὰ ἀκραια αὐτῶν ἐπιτεύγματα, προεβλήθησαν ἀρκούντως. Διοίκησις καὶ Οἰκονομία, Παιδεία, Λογοτεχνία καὶ Τέχνη, παρελθὸν καὶ παρὸν, τόποι καὶ ἄνθρωποι εὔροῦν τὴν προβολὴν των διὰ τοῦ λόγου ἢ τοῦ φωτογραφικοῦ φακοῦ. Διὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν σύνθεσιν καὶ ἐμφάνισιν τοῦ λευκώματος, κατεβλήθη κάθε δυνατὴ προσπάθεια.

Ἄσπονδον ἀφορᾶ εἰς τὰς ἐλλείψεις τοῦ ἔργου, διττὴ εἶναι ἡ αἰτιολογία των. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ὀφείλονται εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀτέλειαν τῶν μελῶν τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς ὕλικὰς ἀντιξοότητας, αἱ ὁποῖαι δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ προσπελασθοῦν.

Εἰς τὸν πανθεσσαλικὸν τοῦτον ἐόρτιον τόμον ἐκλήθησαν ὄλοι οἱ Θεσσαλοὶ νὰ προσφέρουν τὴν ψυχικὴν συμπαράστασιν των. Πολλοὶ — καὶ διακεκριμένοι — ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὰς στήλας τοῦ λευκώματος. Ἡ λυπηρὰ αὐτὴ ἀπουσία δὲν βαρύνει τὴν Ἱστορικὴν καὶ Λαογραφικὴν Ἑταιρείαν τῶν Θεσσαλῶν. Ἐπραξε πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατόν, καλοῦσα καὶ παρακαλοῦσα τούτους, νὰ προσφέρουν τὴν συνεργασίαν των. Πρὸς τοῦτο ἐχρησιμοποιήθησαν ὄλα τὰ μέσα: αἱ ἔγγραφοι κλήσεις, αἱ ἐπανειλημμένα ὑπομνήσεις, αἱ τηλεφωνικαὶ συνδιαλέξεις αἱ ἀλλεπάλληλοι διὰ τοῦ τύπου — ἐπαρχιακοῦ καὶ ἀθηναϊκοῦ — δημοσιεύσεις. Τὸ παρήγορον εἶναι ὅτι πάντες, καὶ συνεργασθέντες καὶ μὴ, εἶδον τὸ ἔργον καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς Ἑταιρείας μὲ εὐμενῆ καὶ καλόβουλον διάθεσιν· διὰ τοῦτο καὶ τοὺς εὐχαριστοῦμεν. Θεωροῦμεν ἐπίσης ἐπιτακτικὸν χρέος νὰ εὐχαριστήσωμεν θερμῶς τοὺς μὴ Θεσσαλοὺς, ἐν τούτοις Θεσσαλοφίλους, λογίους, ἐπιστήμονας, λογοτέχνας, καλλιτέχνας, κοινωνικοὺς καὶ πολιτικοὺς παράγοντας, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν νὰ ἐπισχύσουν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἔργου καὶ νὰ τιμήσουν τὰς στήλας του μὲ τὴν πολύτιμον συνεργασίαν των. Ἡ συγκινητικὴ προθυμία των, δικαίῳ καὶ ἐπικυρώνει τὴν ὕψηλὴν πολιτισμικὴν ἔννοιαν, πού ἔχει ἡ Θεσσαλία ἐντὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ «*Ἱστορικὴ καὶ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία τῶν Θεσσαλῶν*» ἀπευθύνει θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς συντοπίτας καὶ τὴν εὐχήν, ὅπως οἱ νεώτεροι, μετὰ πλείονος γνώσεως ἐργαζόμενοι καὶ ὑπὸ εὐμενεστέρως συνθήκας, κοσμήσουν τὴν θεσσαλικὴν βιβλιογραφίαν μὲ τελειότερας καὶ ἀριωτέρας ἐκδόσεις.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Κ. ΒΑΜΒΑΚΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΩΝ